

ABONAMENTUL:

Pe 6 m . . . 30— Cor.
Pe jumătate an . . . 40—
Pe 3 luni . . . 20—
Pe o lună . . . 7—

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 100 franci

Telefon

Pentru oraș și interurban
Nr 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi Nr. 1 a.

INSERȚIUNILE

se primesc la administrație.
Mulțumite publice și se
deschis costă șirul i Gor.
Manuscrisurile nu se hr-
napolază.

Zile hotărâtoare.

Zilele aceste se decide soarta Românilor. În fața congresului de pace, care tratează despre interesele noastre, stăm cu toată încrederea și cu cele mai frumoase speranțe așteptăm liniștiți deciziunea care va consfinți hotărârea noastră de mult îndreptățită. Trece prin zile mari în care se fixează revendicările noastre pretinse de temelul dreptului. Dacă vre-una din națiunile mici de ieri poate striga în lumea mare, că-și cere drepturile bine meritare, noi Români o putem face cu deplină încredere în cauza noastră dreaptă. Nici un alt neam n'a suferit atâta, n'a îndurat fărădelegi și soarte vitregă peste veacuri pe pământul lui propriu ca și Români. Pământul nostru în care strămoșii au străbătut cel dintâi drum, și odată deschis au năvălit barbari-venetici cari s'au înstăpânit și-au vrut să ne înstrăineze cu de-a sila.

Astăzi nu mai este silă. O conferință mare, aleasă din sânul celor ce-au suferit și al celor ce sunt aleși s'o facă, decid alături de celelalte și noile noastre granițe. Astăzi nu mai vorbește geandarmul și nu vorba asiatică impusă pe capul Românului decide soarta noastră. Noi, sufletește eliberați, cu gândul alipiți de pământul strămoșesc ne-am decis-o din moși strămoși și realizase-va prin judecata ce se-aduce dela Paris. Tot gândul nostru este îndreptat spre capitala metropolă a fraților noștri latini și-a lumii culte de pe întreg rotogolul pământului. Omenimea întreagă își așteaptă mântuirea dela croirea granițelor ce se vor da în viitor. Ceice așteaptă cu sufletul tulburat de neliniște, sunt cei ce n'au cunoscut dreptatea și au guvernat cu sabie și foc.

Acum se nasc drepturile popoarelor și răsare soarele lor, care prin forța lui dătoare de viață va face să renască adevărul față de minciuna și întunecul din trecut. Noi așteptăm dreptatea. Suntem siguri că are să se facă după legea vitală a popoarelor și nu ne indoim când afirmăm, că noi suntem în șirul cel dintâi cărora trebuie să li-se dea răsplata. Cerem și pretindem recunoașterea justă a pretențiilor noastre, cari nu sunt isovrite din indemn imperialist, nici născute din doruri de stăpânire. Sunt revendicările legitime ale unui popor de milioane subjugat în cursul veacurilor. Cerem tot ce-l al nostru, pretindem întreg teritoriul în care se vorbește limba noastră și aici nu cunoaștem târguțeli și momeli. Ne ridicăm de pe acum cuvântul dacă dreptatea din Paris nu s'ar face așa cum ni-s'a pus în vedere și dacă s'ar știrbi ceva din ceea ce-i al nostru.

Avem absolută încredere și ne bazăm pe faptul că chestiunea românească este reprezentată cu demnitate și că dreptatea popoarelor se va face după declarația lui Wilson: pentru a distruge chiar și rădăcinile acestui războiu, trebuie să permitem fiecărui popor să și fie stăpân și să facă nu ceea ce noi vrem, ci ceea ce el vrea. Astăzi nu se mai pot trata popoare întregi ca niște proprietăți.

Da, astăzi nu mai suntem turme, pe cari

le poți biciui cu legi și injurături de jandarm. În cursul acestor cinci ani de măcel mondial am adaus o pagină de aur la istoria neamului românesc și prin sângele cu care ne-am sfințit viitorul liber, am demonstrat în fața lumii că suntem un popor care știe ce vrea și ce trebuie să facă. Așteptăm deci rezultatul oficios al recunoașterii drepturilor Românilor. Pornind din adâncul adevăr al cuvintelor lui Wilson, știm și nu este suflare românească să n'o simtă că numai așa ne vom liniști și împăca, dacă se va ținea seamă în întregime de pretențiile noastre. Nu ne aventurăm în exagerații și nu cerem nici o palmă de loc din ceea ce ni-se cuvine. Susținem însă în numele neamului întreg de români, tot teritoriul dela Nistru până la Tisa, în care doina ne-a fost legământ și fluerul mângâierii.

Ceice se indoiesc și vreau să reducă din aspirațiile noastre legitime, aceia intră în șirul dușmanilor noștri. Sperăm sus și tare că glasul de dreptate al Românilor, prin reprezentanții noștri la conferința de pace va fi ascultat și se vor statornici hotărârile statului român pe linia etnică.

Până ce alte națiuni la conferința de pace n'au argumente decisive pentru a influența lucrările conferinței de pace care să le împăce toate aspirațiile, până atunci națiunea română are două baze sigure pe cari este îndreptățită să ceară consacarea României mari. Întâia bază o constituiesc plebiscitul dela Alba-Iulia, hotărârea unanimă a Bucovinenilor și unirea necondiționată a Basarabienilor în ultimul timp cu vechiul regat român. A doua bază pe care pot opera membrii comisiei care săptămâna aceasta cercetează, studiază temeinic problema românească — este convenția ententei cu România făcută la 4 (17) August 1916. Textul acestei convenții, cutoatecă-l cunoașteam nu l'au dat publicității până acum când se va vedea dacă va fi ori nu respectată, dar la orice caz ea nu poate fi nesocotită, ci este o obligație morală a ententei față de sacrificiile enorme ce le-a cerut dela Români atunci când a solicitat-o să intre în războiu contra puterilor centrale.

Date fiind aceste două baze temeinice, pe cari se va înălța edificiul măreț al României mari, n'avem motivul să bănuim că nu vom fi ascultați la Versailles. Convenția s'a făcut pe baza principiului național, și corăspunde întru toate criteriilor după cari procedează conferința de pace la restaurarea lumii din caosul ce-a rămas după războiul mondial.

Trăim zile mari, zile hotărâtoare. Adestăm cu încredere lucrările conferinței de pace. Ca mâni va bate ceasul când eforturile noastre uriașe, suferințele de veacuri pentru dreptatea cauzei vor fi încoronate de răsplata ce se cuvine unui neam de civilizație și cultură cum este neamul românesc. Din ruinele fumegetoare ale Europei va renaște neamul nostru ca pasărea Fhönix din cenușe, luându-și locul ce-l merită în liga națiunilor.

Zi de zi

Franța nu crede.

Ziarele maghiare continuă a plămăzi fel și fel de atrocități, ca săvârșite din partea Românilor. Nu le mai înregistrăm, căci sunt tot lucrurile vechi, însă în variație nouă, dovadă că fantazia lucrează. Scopul era tare străveziu: să le strecoare cumva în presa antantei și să producă acolo un curent favorabil Maghiarilor, cari ar suferi atât de mult. Dar știrile de atrocități sunt atât de încornurate, încât nimeni nu le poate da crezământ. Acum chiar ziarele maghiare constată că presa franceză nu ia act de „atrocitățile” trupelor românești de ocupație. Dar ei atribuie tăcerea aceasta cenzurii, care n'ar admite să se publice știrile de atrocități. Se mângâie însă, că neutralii au adunat rapoartele despre atrocități și acestea nu vor întârzi, a produce efectul dorit.

Noi ce să zicem? Așteptăm în deplină liniște constatările comisiei de cercetare, care sigur se va convinge că toate știrile lansate sunt pure născociri, și se va constata că de fapt cine a suferit: ei sau noi?

Când va înceta propaganda asta veninoasă, corupătoare de spirite ale vecinilor noștri, la noi și în străinătate?

Interviewul dlui Brătianu din ziarul Le Matin.

„Noi datorim totul Franței” ne spune d. Brătianu. Apoi, președintele consiliului român expune situația tristă a țării sale și ne exprimă grațitudinea sa către generalul Berthelot.

„D. Brătianu, președintele consiliului de miniștri și delegat al României la conferința păcii, a sosit ieri la Paris. Am putut să-l salutăm la sosirea sa și să ne întretinăm câteva momente cu el. E fericit, după cinci zile de o călătorie aproape fără oprire pe drum, via Belgrad-Agram-Fiume și Modena, să se afle la Paris.

— Noutăți de acolo, din România? ne spune dsa. Dar așa voi mai întâi să am noutăți de aci. Noi, în România, suntem despărțiți de restul lumii. Nici nu vă puteți închipui cât de izolați trăim încă: un adevărat blocus.

— Dar situația materială nu s'a îmbunătățit într-un câtuș?

— Ea devine tot mai rea. Germanii și vrednicii lor aliați, Unguri și Bulgari, au realizat cu metoda lor feroce, istovirea sistematică a țării. Nimic n'a rămas pe urmele lor. Odată cu cel din urmă Neamț a plecat și ultimul vagon de grâu și cea din urmă cireadă de vite. Vi s'au spus oare prețurile de necerezut cu cari se plătesc cele câteva fărâmițuri de alimente pe cari n'au avut vreme să le ia cu ei? Ele sunt mai prejos de realitate.

De altfel, chiar pentru acel puțin ce ne-a mai rămas, repartiția cu greu se poate face: vagoanele furate sau distruse; liniile ferate, rîdicăte, smulse pe lungimi considerabile...

— Dar moralul țării?

— Totus, e excelent. Marele rezultate morale ce s'au obținut și asigurat, fac să se uite multe lucruri. Și mai avem și speranțe mari cari deasemenea ne susțin.

— Dar bolșevism aveți?

— El ne înconjoară din toate părțile nu numai dela est, dar și dela nord și dela vest, crezând să se întindă la noi pe urma mizeriei groaznice la care ne-a redus vrăjmașul. Cu toată mizeria asta, bolșevismul nu s'a manifestat la noi decât prin provocațiunile nefolositoare ale banilor străini. Românul, ori cari ar fi tendințele sale, știe azi că reformele deja votate, că programul larg social, politic și economic pe care ne străduim să-l realizăm tînde să satisfacă legitimele sale revendicări și să-i asigure fericirea în cea mai largă măsură.

— Cât despre misiunea dvoastră la Paris?
— Reprezintă România împreună cu d. Mișu așa cum ați anunțat-o.

„Singurul lucru ce vă pot spune e că noi avem întreaga încredere, fiindcă suntem pătrunși de deplina dreptate a cauzei noastre. Dar în primul rând spre Franța își întoarce privirea țara românească. Franța a fost întotdeauna alături de noi, când a trebuit să ne ajute, să ne întărească moralul sau să ne consoleze. Și pentru mine cea mai mare a mea bucurie e ca venind în Paris, să aduc Franței mulțumirile entuziaste ale României pentru ajutorul moral pe care ni l-a trimis în 1916 și iar acum în urmă împreună cu generalul Berthelot și admirabilii săi tovarăși de arme. O! de i ști ce au fost ei pentru noi în ceasul de reziște și cu ce afecțiune frățească au fost ei înjurători de către noi!

„Voiți o anecdotă?”

„În seara sosirii generalului Berthelot la București, mai mulți camarazi tacheau pe unul din terții dvoastră care n'a putut să reușească de a năneea la postul său reglementar pe lângă general în timpul defilării. „Aș fi vrut să vă văd în ul meu, a răspuns acest oficer. La porțile Bucureștilor, o mulțime entuziastă s'a îngrămădit în ul generalului Berthelot, l-a acoperit de flori și l-a impresurat așa de bine că a sfârșit prin... a răpi pe generalul nostru”.

Ocuparea de catetre în învățământul secundar românesc.

Către toți doritorii de-a intra în serviciul școlilor secundare ca profesori.

În vederea naționalizării învățământului de toate gradele, pe seama tuturor fiilor neamului nostru din Transilvania, Banat și părțile românești ale Ungariei unite cu România prin declarația dela Alba-Iulia, Resortul instrucției publice apelează la toți profesorii români din aceste teritorii, cari profesori au trecut din cauza vitregiei vremurilor, fie în serviciul școlilor ungurești din fostul regat al Ungariei, fie în România, să se pună în serviciul școlilor naționale românești, care la acum naștere în Transilvania, asigurându-i, că toate slujbele de până acum li se vor respecta pe deplin.

Deoarece este însă de prevăzut, că profesori cu calificare completă nu vom putea avea în număr suficient numai pe această cale, Resortul cultelor apelează și la profesorii români retrași la pensie, întrucât vârsta și puterile lor trupesti și sufletești li-o îngăduie, și-i pofteste să-și înainteze petițiile pentru a fi numiți în învățământul românesc. Tot astfel se pune în vedere studenților, cari au urmat cel puțin 4 semestre la facultatea de litere sau de științe, apoi absolvenților seminariilor (academiilor) teologice, precum și preoților și învățătorilor cari s'au distins pe terenul învățământului, că pot fi luați în combinație pentru școlile secundare, cu condiția, că într'un anumit interval să depună examenele prescrise pentru profesori, după ce în cursul anului școlar curent vor face un curs practic pe lângă vre-una din școlile secundare de alci sau de peste munți și după ce în vacanțe vor fi ascultat cursurile teoretice organizate anume pe seama lor.

Toți doritorii de a intra în serviciul școlilor românești civile, normale (preparandii), gimnaziale (licee) și comerciale, își vor înalța cererile lor, însoțite de documente, Resortului Instrucției publice, Sibiu, strada Poplăci nr. 7. până cel mai târziu 1 Martie v. a. c.

Sibiu, 14 Ianuarie 1919.

Vasilie Goldis,
șeful resortului de culte și instrucție publică.

Românii au început în a ocupa comitatul Sălaj.

Aripa dreaptă a armatei române continuă să înainteze. În comitatul Sălaj, pe lângă localitățile cari sunt deja în stăpânire românească, au ocupat alaltăieri comunele Bicaz, Poinița (la 12 km. spre sud de Crasna) și Lele (la 3 km. spre sud de Șimleu.)

Tratatul secret al României.

Acord politic semnat la la 4/7 August 1916 de reprezentanții Rusiei, Franței, Angliei și Italiei deoparte și de președintele Consiliului de miniștri ai României de altă parte.

Intre Subsemnații:

I. D. Stanislav Poklevski Kosieli, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al majestății sale împăratul tuturor Rușilor pe lângă majestatea sa regele României.

II. Conte de Saint-Aulaire trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii franceze pe lângă majestatea sa regele României.

III. Sir George Barklay, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al majestății sale regele regatului unit al Mării Britaniei și Irlandei al pământurilor britanice de peste mări, împărat al Indiilor, pe lângă majestatea sa regele României — și

IV. Baronul Fasciotti, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al majestății sale regele Italiei, pe lângă majestatea sa regele României, anume însărcinați de guvernele lor respective, — de o parte,

și d. Ioan I. C. Brătianu, președintele Consiliului de miniștri al regatului României în numele guvernului român, — de altă parte.

s'a stabilit ceea ce urmează:

1. Rusia, Franța, Anglia și Italia garantează integritatea teritorială a regatului României, în toată întinderea frontierelor sale actuale.

2. România se obligă să declare războiu și să atace Austro-Ungaria în condițiile sale stabilite prin convenția militară. România se obligă de asemenea să înceteze, — dela declararea războiului, — orice legături economice și orice schimb comercial cu toți dușmanii Aliaților.

3. Rusia, Franța, Anglia și Italia recunoaște României dreptul de a anexa teritoriile monarhiei Austro-Ungare prevăzute și hotărnicite în articolul 4.

4. Marginile teritoriilor despre cari e vorba în articolul trecut sunt hotărnicite după cum urmează:

Linia de hotar va începe dela Prut dela un punct al fruntariei actuale dintre Rusia și România aproape de Nevesulița și va avea riuul până la granița Galiciei la întâlnirea Prutului cu Ceremosul. De aci va urma frontiera dintre Galiciei și Ungaria până la punctul Steg, cote 1655. Mai departe va urma linia de despărțire dintre apele Tisei și ale Vișeului, ca să ajungă la Tisa la satul Trebza, mai sus de locul, unde se unește cu Vișeul. Dela acest punct va cobori malul Tisei până la 4 chl. mai jos de locul, unde se întâlnește cu Someșul, lăsând satul Vásáros Némény României. Va continua apoi în direcția sud sud-est până la un punct la 6 chlm. la ost de orasul Dobrițin. Dela punctul acesta va atinge Crișul la 3 chlm. mai jos de locul de întâlnire al acelor doi afluenți ai săi (Crișul Alb și Crișul Iute). Se va uni apoi cu Tisa la înățimea satului Algyó, la nord de Seghedin, trecând la apus de satele Orosháza și Békéssámson la 8 chlm de care va face o mică îndoietură. Dela Algyó linia va cobori malul Tisei până la vărsarea sa în Dunăre și în sfârșit va urma malul Dunării până la frontiera actuala României.

România se obligă a nu ridica fortificații în fața Belgradului pe o zonă ce va fi stabilită ulterior, și să nu țină în această zonă decât forțele necesare serviciului de poliție. Guvernul regal se obligă să despăgubească pe Sârbi regiunii Banatului, cari părăsindu-și prorietățile vor voi să emigreze, — într'un spațiu de 2 ani dela încheierea păcii.

5. Rusia, Franța, Anglia și Italia de o parte și România de altă parte se obligă să nu încheie pace separată sau generală decât în unire și în acelaș timp.

Rusia, Franța, Anglia și Italia se obligă de asemenea, ca în tratatul de pace teritoriile monarhiei austro-ungare prevăzute în articolul 4 să fie anexate României.

6. România se va bucura de aceleași drepturi, ca și aliații săi în tot timpul ce privește preliminările, tratativele de pace, ca și discutarea chestiunilor, cari vor fi supuse hotărârii conferenței de pace.

7. Puterile contractante se obligă, să păstreze în secret prezenta convenție până la încheierea păcii generale.

Făcut în 5 exemplare la București la 4/7 August 1916.

Ministrul Rusiei *S. Poklevski-Kosieli*; Președintele consiliului de miniștri ai României
Ministrul Franței *Saint-Aulaire*;
Ministrul Angliei *G. Barklay*;
Ministrul Italiei *Fasciotti*.
I. C. Brătianu.

Notă: Tratatul acesta a fost dat în publicitate de ziarele rusești.

Anchetă în Bihor.

Dela Oradea-mare a sosit stirea că pentru anchetarea multelor plângeri despre atrocitățile ce se comit în Bihor a fost trimis căpitanul englez d. Pomerol. Ziarele maghiare au saltat de bucurie că acum va fi vai de Valahi, căci toate „nelegiuirile lor” se vor descoperi. Nu stim ce constatări va fi făcut d. căpitan Pomerol până acum prin înțiturile românești invadate de elementele nedisciplinate numite trupe maghiare, în călătoria sa prin aceste înțituri făcând în societatea prințului Hohenlohe și dr. Katz Béla, noul comisar numit de guvernul maghiar pentru comitatul Bihorului.

Citim în zierele maghiare că d. căpitan asudând în Ciucea plângerile împotriva Românilor prezintate de delegații slujbaşilor dela căile terate „s'a revoltat în măsura cea mai mare și fiecare plângere a subliniat-o și mai gros”. Dela Ciucea el a plecat la Cluj și în drum — spun zierele maghiare — va mai descinde în câteva sate ca să examineze cazurile de atrocități din acele sate.

Stim că până acum dl căpitan încă n'a primit actele, cari dovedesc atrocitățile comise față de bieții români bihoreni, cari pribegesc prin Oradea-mare și pădurile Bihorului refugiindu-se, din calea celor cari le-a invadat satele. Și de sigur d. Pomerol nu va fost dus la patul lemn din spitalul din Oradea-mare, care aducându-l și cu bătașul de 8 ani câteva crengi de foc, au fost împușcați poate chiar în clipa când dlui Pomerol i-se spunea despre atrocitățile românești în marginea orașului de către „eroii, cari luptă pentru salvarea Ardealului, pentru că vorbea cu bătașul în limba ei românească. Și vor multe volume întregi suferințele insuportabile, cari Români le mai suferă din partea foștilor stăpânitori, — decând s'au declarat liberi și pentru alipirea la România.

Dreptatea nu mai poate întârzia mult și poate chiar actele cu cari a fost infundat guvernământul la Oradea-mare și Ciucea din partea oficialității maghiare dlui căpitan Pomerol vor dovedi marea nedreptate ce se face poporului român din comitatul Bihorului.

Oficiale.

Legitimațiile de călătorie și pașapoarte.

1. În teritoriile de sub administrația Consiliului Dirigent al Transilvaniei, Banatului și ținuturilor românești din Ungaria, toți călătorii cari pleacă de pe teritoriul comunei de domiciliu, vor avea o legitimație, care să le stabilească identitatea persoanei.

2. Legitimația se va da:

a) pentru călătorie pe teritoriul cercului administrativ (plasei) și a cercurilor (plaselor) învecinate de către primăria comunei de domiciliu. În orașe cu consiliu și în orașe cu drept municipal, de către căpitanul poliției orașului de domiciliu, pentru călătorie pe întreg teritoriul comitatului (judetului), în care se află acele orașe;

b) pentru călătorie pe teritoriul comitatului (judetului) de către pretura cercului de domiciliu;

c) pentru călătorie pe teritoriul de sub administrația Consiliului Dirigent, în România, Basarabia, Bucovina și pe teritoriile fostei monarhii austro-ungare de către prefectul comitatului (judetului), orașului cu municipiu.

3. Legitimațiile se vor elibera de primărie (poliție), pretură și prefect, pe baza prezentării în persoană, sau pe baza unei cereri în scris. Identitatea persoanei este a se constata pe baza cunoștinței personale, sau prin alăturarea unui certificat de identitate, dat de primăria comunei de domiciliu, care are să conțină toate datele de lipsă pentru legitimație.

4. Legitimația e individuală. Ea are să conțină următoarele date personale ale posesorului:

1. Numele și pronumele.
2. Comuna de domiciliu.
3. Vârsta (cu ziua, luna și anul nașterii).
4. Locul nașterii.
5. Starea civilă (căsătorit, necăsătorit).
6. Ocupația (profesiunea).
7. Teritoriul pe care va călători.
8. Scopul călătoriei.
9. Durata valabilității.
10. Indicarea dovezii, după care s'a stabilit identitatea persoanei.

Despre legitimațiile liberate fiecare autoritate va avea un registru special, în care se vor trece datele de sub 1—10. Fiecare legitimație va purta numărul curent al registrului.

Se poate întrebuița numai muștra de legitimație stabilită cu această ordonanță. De blanchetele necesare se vor îngriji autoritățile respective.

5. Legitimațiile se eliberează cu valabilitate de 3 luni, după expirare pot fi prelungite.

6. Dacă teritoriul de călătorie e sub ocupațiune militară, legitimația trebuie să fie vizată și de comandamentul militar competent.

7. Pașaportul pentru străinătate se liberează numai de resortul de interne al Consiliului Dirigent, conform legii asupra pașapoartelor.

Cererea pentru liberarea pașaportului va fi înaintată la prefectura județului de domiciliu, cu certificat de identitate, care va conține, afară de datele înscrise la p. 4, încă și semnalmente (tală, părul, fruntea, sprâncenele, ochii, nasul, gura, barba, bărbia, fața (obrazul), tenul, semne particulare și o fotografie subscrisă înaintea autorității.

Prefectul va înalta cererea la resortul de interne, unde se va libera pașaportul.

8. Pe legitimație este a se pune un timbru de 2 lei, care va fi transcris de autoritatea, care liberează legitimația.

Pentru pașapoarte se vor percepe în timbre taxele prevăzute în art. III al legii asupra pașapoartelor, și anume:

10 lei pentru un pașaport pe termen de 12 luni, 5 lei pentru 6 luni, 3 lei pentru 3 luni.

În afară de aceste taxe în timbre este interzis a se încasa alte taxe pentru liberarea legitimațiilor și a pașapoartelor.

Cererile și certificatele de identitate alăturate la cereri vor fi scutiți de timbre și taxe.

9. Se va pedepsi conform art. VI—VIII ai legii asupra pașapoartelor din 19 Martie 1912 cu închisoare dela 3 luni până la 2 ani acela, care împunută altuia legitimația sau pașaportul său, sau care a plăsmuit, dres sau prefăcut o legitimație sau pașaport.

Pentru pedepsirea acestor delict e competentă judecătoria de ocol (cercuală); urmărirea se face din oficiu.

10. Această ordonanță intră în putere în ziua publicării în Gazeta Oficială.

Sibiu, 27 Ianuarie 1919.

Iuliu Maniu.

șeful resortului de interne.

Autoritatea care liberează legitimația.

Nr. registrului

LEGITIMAȚIE DE CĂLĂTORIE.

Pentru _____
domiciliat(ă) în comuna _____
născut(ă) în anul _____ luna _____
ziua _____
în comuna _____
de stare civilă _____
profesiune (ocupațiune) _____
care e liber(ă) a călători pe teritoriul _____
scopul călătoriei _____
Valabilă trei luni.
Liberată pe baza _____
Semnătura (subscrierea) posesorului _____

Dat în _____
Sigilul. _____
Subscrierea autorității.

Evenimentele zilei.

INTERNE.

SĂȘII ȘI UNIREA LOR CU ROMÂNIA.

Declarațiile dlui dr Schullerus.

București. — D. dr Schullerus care a condus delegațiunea săsească la București a făcut agenției Dacia următoarele declarațiuni:

— În prima linie țin să declar că unirea noastră cu România s'a făcut spontan, din propria noastră voință și nu siliți, cum susțin Maghiarii. Noi trăim cu Români de veacuri, în cea mai bună înțelegere și în timpul din urmă am invitat și pe svabi să se unească cu România.

Faptul acesta l-am accentuat și în actul de unire. Numărul svabilor se urcă la 800.000. Unirea noastră a fost foarte cald primită din partea Românilor. Nu ne îndoim că noi Sașii vom putea desvolta și păstra cultura noastră. Dorim din adâncul sufletului o conducere democratică. În Ardeal sunt 250.000 de Sași și trăesc acolo de peste 800 ani. Sașii își au partea lor aproape la toate fondările de orașe. Noi avem o cultură foarte veche, mulți literați învățați, filosofi și artiști. D. Schullerus încheie cu cuvintele spuse românește: „Bine v'am găsit!”

Comisiunea administrativă

din județul Aradului și-a ținut azi ultima ședință. Prin ștergerea comisiunilor municipale, de jurisdicțiune în mod natural se vor sista și diferitele comisii, între ele și comisiunea administrativă, care azi și-a ținut ultima ședință, sub prezidenția sub-prefectului d. Iosif Schill, care a adus la cunoștință hotărârea prim-funcționarilor județului Arad. Toate hotărârile aduse, comunicate de d. sub-prefect, au fost luate la cunoștință și aprobate de comisiunea administrativă. Subprefectul a făcut următorul raport despre luna Ianuarie: Pe teritoriul județului Arad în privința ordinii publice și a administrației nu s'a întâmplat vre-o schimbare radicală adică nu s'a ameliorat nici decât. În 3 Februarie atât comisarul guvernului, cât și consiliul național român și protopretorii întruniți la consfătuire au rugat pe ministrul maghiar de alimentație, să trimit un încredințat ori o comisiune, care să studieze situația alimentării județene, fiindcă subprefectul nu e aplicat să mai ia responsabilități pentru problema gravă a alimentației; dacă ministrul alimentării nu-i va pune la dispozițiune mijloacele ajutătoare necesare. A mai remarcat apoi cu vădită indignare, subprefectul, că mâni distructive nimicesc încă și azi pădurile din județ, fără să poată împiedeca această cu forțele de care dispune.

La 3 Februarie prim-funcționarii centralei, protopretorii cercuali și președintele oficiului arhitectic de stat, inspectorul economic precum și șeful biroului pădurilor de stat din Arad, au ținut o consfătuire. Rezoluția adusă o ceteste apoi subprefectul. În înțelesul acestei rezoluțiuni în fiecare sediu cercual să se instiue de urgență sergetă jandarmerească de cel puțin 25 jandarmi. Locuitorii să fie cât mai îngrabă desarmați. Toate oficiile notariale să fie ocupate interimar în timpul cel mai scurt, iar notarii fără calificare să fie suspendați momentan.

Amestecul diferitelor comisii naționale, consilii populare, a diferitelor comisari populari, în afacerile administrative să fie sistat, fiindcă aceste pot avea doar dreptul de oprimare și controlă, — dar drept de dispoziție nu au.

În chestiunile de alimentație și administrative ale județului să fie ascultată și părerea subprefectului și protopretorilor cercuali. **Protopretorele din Siria să fie momentan reînstituit.** Din partea consiliului național român din Arad au fost interzise oamenilor plătirile de dare. Din această cauză banii încuși până acum în casa comunală, să fie transportați de urgență în casele centrale.

Prim-funcționarii află de neapărat trebuințase împlinirea dispozițiilor acestora, fiindcă în caz contrar, pentru neajunsurile ce vor urma, nu pot lua nici o responsabilitate.

Membrii comisiei de anchetare s'a prezintat înaintea d. comisar Variassy și i-au ra-

portat verbal despre hotărârile aduse. Comisiunii după ce va asculta părerea comisiei mixte — va lua dispozițiuni.

Comisiunea economică a luat la cunoștință și a aprobat întreg raportul subprefectului.

Voința popoarelor trebuie respectată.

Budapesta. — Ramsay MacDonald, membru în comisia delegată în chestiile teritoriale de către Congresul socialistilor a spus raportorului ziarului *Az Est* că problemele teritoriale trebuie să fie rezolvite în baza votării populației avându-se în vedere și drepturile istorice și necesitățile economice, dar în tot cazul trebuie respectată voința populației din teritoriul în litigiu.

EXTERNE.

Ța nu-și poate baza siguranța numai pe promisiuni.

neva. — Ziarele franceze scriu fără incunjur, torul Franței nu-i asigurat prin promisiunea de vagă a lui Wilson, pe care a făcut-o în fața francezilor: în viitor lumea întreagă va sări asupra Franței împotriva atacurilor perfide, care stă foarte aproape de Clemenceau, de neapărată trebuință, ca de-a lungul lui să se infiltreze un stat tampon sub protecțiunea Franței iar Franța și Belgia să încheie contract special, cu toate că Wilson e împotriva oricărui fel de contract special.

Wilson se înapoiază la America.

Paris. — După planurile de până aici Wilson va pleca din Franța în 17 Februarie pe vasul *George Washington*. E foarte probabil, că nu va mai călători prin Belgia, cum se credea. Probabil, că Wilson nu se va reîntoarce la conferința de pace. (A. T. U.)

Al cui va fi Triestul?

16. — Generalul *Petit*, guvernorul Italiei st. — la îndrumarea guvernului italian — nat. ca să fie transportate la Triest toate băncile din Triest, cari, în cursul războiului, au fost duse la Viena. Cu îndeplinirea formale de predare a fost însărcinată comisia de ... care va rezolvi afacerea de urgență. Sub conducerea unui colonel a plecat un detașament de 25 ofițeri și 100 soldați, ca să aducă valorile băncilor, cari sunt evaluate la un miliard și jumătate.

Cercurile din Roma văd în măsurile acestea un semn sigur, că în conferința de pace din Versailles chestia Triestului a fost rezolvită în favorul Italiei.

Atitudinea lui Balfour.

D. Balfour în cursul argumentărilor sale de ieri — pentru a căror publicare ziaristii au primit informațiuni deosebite — se îndreaptă și contra interpretării false a unor dintre punctele lui Wilson. Balfour a mai declarat apoi cu hotărâre, că Liga popoarelor la nici un caz și sub nici un pretext nu poate declara de nimicite contractele legate până acum sau ce se vor lega în viitor între diferitele state ale Ententei.

Sârbii ocupă împrejurimea Seghedinului.

Trupe sârbești au ocupat alaltăieri pusta Alsótanya, aparținătoare orașului Seghedin. De atunci au mai luat în stăpânire și alte puste din împrejurimea orașului.

Grecia abandonează aspirațiunile sale asupra Constantinopolului.

La 4 Februarie a. m. și-a încheiat d. Venizelos disertațiunea despre pretenziunile Greciei. Grecia dorște împlinirea aspirațiunilor sale asupra teritoriilor din Asia-mică pe baza drepturilor istorice. Grecia abdice de Constantinopol, dacă orașul va ajunge sub ocârmuirea ligei popoarelor.

Revendicările Cehilor.

Paris. — Agenția Havas anunță: Delegații marilor puteri au ascultat în ședința de ieri expunerile dlor Kramarz și Benes. Reprezentanții Ceho-Slovacilor pretind recunoașterea statului

lor cu o populație de 13 milioane în cadrele fostului regat ceh: Bohemia, Moravia, Silezia și Slovacimea. Afară de aceste cer rectificări de graniță față de Germania și Austria inferioară. Pe Rutenii din nordul Ungariei Ceho-Slovacii sunt aplicați a-i primi în cadrele statului lor, dacă Rutenii doresc această unire. Propun încă unirea teritoriului ceho-slovac cu teritoriul Jugoslavilor, căci numai în felul acesta pot fi izolați Germanii de Orient. Cer apoi internaționalizarea Elbei, Vistulei și a Dunărei precum și a căilor ferate Pojon—Triest—Stuttgart—Strassburg—Paris, prin ce s'ar pune zăgaz hegemoniei germane. Se crede că chestiunea Jugoslavilor vo fi rezolvită încă înainte de plecarea lui Wilson. (A. T. M.)

Paris. — (Radiogramă). Ministrul de externe ceho-slovac Benes în expozeul său a pretins orașul Pojon, având noul stat neapărată lipsă de acest oraș nu numai din punct de vedere comercial ci și pentru că acest oraș a fost capitala vechiului imperiu slovăcesc.

Congresul socialist și chestiile teritoriale.

Berna. — Comisia delegată în chestiile teritoriale de către congresul internațional al socialistilor a prezentat o rezoluție, care a și fost acceptată. Congresul privește de cea mai principală condiție a unei păci drepte și durabile rezolvirea în spirit democratic a problemei de naționalitate. Congresul protestează 1) împotriva încercării de falsificare a principiilor lui Wilson. 2) împotriva recunoașterii de juste a rectificărilor de graniță din punct de vedere strategic. 3) împotriva anexiunilor făcute cu forța sau sub masca așanumitor drepturi de prin istorie sau necesități economice. 4) împotriva faptelor de violență săvârșite prin ocupațiunea militară a teritoriilor în litigiu. 5) împotriva creării de sfere economice-politice.

INFORMAȚIUNI.

DESTITUIREA DIRECTORULUI POȘTELOR DIN CLUJ.

Am amintit într'un număr trecut al ziarului nostru, cum directorul poștelor din Cluj a fost depărtat din oficiu cu forța armată, împreună cu toți funcționarii înalți. Dăm acum ordinul de destituire, semnat de secretarul de stat la secția de comerț, *Leo Bohățiel*:

Deoarece Dta ai declarat însuși, că nu iscălești declarația dată de Consiliul Dirigent român din Sibiu și prin faptul acesta nu numai că ai încălcat datorința impusă prin ordinul nr. 16 al comendurii supreme române din Ardeal, ci te-ai împotrivit voinții Consiliului Dirigent român din Sibiu, când n'ai voit să recunoști acestuia dreptul de orânduire și dispunere, ceea ce e condiția elementară a aplicării și pe mai departe a Dtale, — declar toate urmările prevăzute și fixate în ordinațiunile ce se refer la atari cazuri de împlinire față de persoană Dtale, în urmarea serviciului Dtale și toate drepturile câștigate în urma anilor de serviciu de sistate, te consider de repășit de bunăvoie din oficiul Dtale și ca atare, începând cu ziua de azi, nu mai ai drept să conduci afacerile oficiului și-ți interzic să mai pășești în localul oficiului.

Rămâne cu toate acestea nealterată dorința de-a preda oficiul, asemenea și datorința, de-a replăti în termen de 8 zile — fără nici o tragere — plata ce-ai ridicat-o pe nedreptul din cassa oficiului pentru lunile Februarie și Martie, — aceasta cu atât mai vărtos căci la din contră voiu întreprinde de urgență pașii necesari pentru pornirea procedurii penale.

Rămân neatinse și urmările, ce le prevede în cazuri de părăsire a oficiului ordinele comendurii militare supreme.

La București au mers o delegație ardeleană, care are misiunea să trateze un împrumut național pentru Ardeal, să rezolve chestia introducerii monopolului tutunului și chibriturilor ca și chestia circulației mărcilor și timbrelor poștale în Ardeal.

Românii din Lugoj sărbătorește venirea Francezilor.

Duminica trecută cele două coruri din Lugoj au dat o splendidă serenadă comandantului francez care locuiește în casele dnei Maier. S'au prezentat corul *Reuniunii de cântări și muzică* sub conducerea maestrului Vidu și corul *Lira* sub conducerea dlui Băcău și au cântat numeroase cântece naționale românești și Marseiljeza. Profesorul dr. Bârlea a ținut o vorbire frumoasă, la care a răspuns colonelul francez încheiând cu: *trăiască România-mare!*

Colonelul francez și-a exprimat dorința ca ambele coruri să se prezinte Duminica ce vine ca să se fotografieze împreună cu ofițerii francezi. Fotografiiile vor fi trimise revistelor ilustrate din Franța.

Public enorm era adunat în fața caselor dnei Maier aclamând cu căldură pe frații noștri latini.

Funcționarii maghiari din Ardeal. În fața afirmațiunilor tendențioase a unor funcționari maghiari, aduse și de ziarele maghare de azi, Biroul de presă al Consiliului Dirigent comunică:

În baza unor informațiuni luate din loc competent putem constata, că știrea falsă răspândită între ofițierii, subofițierii și muncitorii dela căile ferate și poșta, cumcă aceștia după iscălirea declarației ce li-s'a cerut vor fi transportați în Basarabia și alte locuri îndepărtate, și vor fi scuturați în veniturile lor, nu corăspunde adevărului.

Din contră tuturor acelorora, cari stau în serviciul căilor ferate și al poștei li-s'a dat toată asigurarea, că drepturile câștigate vor fi respectate fără restricțiune și că cel puțin până la încheierea păcii nu numai că nu vor fi transferați în afară de granițele fostei Ungarii, dar că în activitatea lor oficială nu vor fi expuși la nici o măsură de șicană.

Iarăș banii. Banca austro-ungară a angajat decurând de secretar general pe *dr Papp*. Acesta a pus însă o condiție, în formă de contract: Să i-se plătească salariul în funți englezești. Salariul său anual face deci 7500 funți englezești sau 600.000 coroane în bani austro-ungari. Cât de puțină încredere au chiar și funcționarii Băncii austro-ungare în banii ce-i țipărește ea însăși ori tipografiile budapestane!

Garda română din Beiuș desarmată. Nagy-váradi Napló scrie cu multă satisfacție, că soldații maghiari au desarmat Merouri garda română din Beiuș, ocupând și localul gardei. Mai adaugă, că toate acestea s'au făcut în deplină ordine și deatunci e liniște în Beiuș! Ce-a fost însă de fapt și ce e peacolo, nu știm; bănuim că nu pătrund acolo ziare românești cum nu pătrund încoaci știri românești deacolo.

ZI DE ZI... REAPARE. *La insistența numeroșilor cetitori facem să reapară această cronică de tablouri mici, ce va fi plină de impresii fugare din goana vieții. Într'adevăr, sunt lucruri pe cari nu le poți plasa niciunde în gazetă, căci dau icoane dintr'o lume medie, unde nu se jubilează și nu se rostesc imprecății. Vor fi niște file rupte, ce se scriu în orele de resemnare senină când aspecte diverse din lume să imbie să le pui în condeiu.*

Această rubrică este cea mai neoficioasă, mai fără răspundere, mai liberă. Va fi scrisă mai ales pentru iubitorii de literatură, de spirit, de actualități mărunte rupte din atmosferu zilei...

Prefectul Sibiului. Consiliul Dirigent a numit de prefect (cu atribuțiunile comitetului suprem din legile existente) în orașul cu drept municipal Sibiu pe d. *Albert Dörr*.

Cea mai eclatantă dovadă cum înțeleg Românii să trateze cu națiunile conlocuitoare.

Telegrame din Budapesta prin Sibiu. S'a întors roata, — așa se întoarce câteodată! Telegrammele noastre dela Dacia au trecut și trec din Sibiu prin Budapesta; le primim cu întârziere sau deloc. Și acum? Acum din Budapesta toate telegramele trec prin Sibiu, iar faptul acesta nu le place... gazetelor maghiare.

x La preotul PETRU PELLE din Miniscom, Arad se află de vânzare ULTOI DE VIE cu rădăcina. (Nr. Pe 67)

Greva monstră din Slovacia

Pe toată întinderea ținuturilor din fosta Ungarie, s-a pus azi definitiv republicii cehe, — la îndrumarea guvernului maghiar, funcționarii instituțiilor de regimul vechiu — aproape toți maghiarii și idani — s-au pus în grevă. E deci același fenomen ca și în Ardeal, cu deosebirea, că guvernul ceho-slovac a învățat mult din pățania consiliului dirigent român. A pășit deci contra acestei mișcări instigate de guvernul maghiar cu armele, cari pot fi singure apte de-a năbuși mișcări ce nu se asebelesc de acțiunile de contrarevoluțiune ori de cele bolșeviste. Informațiile noastre mai recente chestiunea aceasta sunt: Greva continuă în toată provincia slovacă. Ieri a fost sărbătoarea depunerii rămăntului regimentului nr. 72 din Pojun, sub steagul drapelului istoric Hruban. Cu această ocazie muncitorimea și funcționarii dela căile ferate au aranjat o grevă scurtă de o oră și jumătate, când demonstrații de stradă alături cu aplicații dela serviciul poștelor. Au fost însă împrăștiți. Guvernul ceho-slovac prin organele sale polițienești a constatat în mod neîndoios, că firele revoluționarii conduc la Budapesta și se resfră prin conducătorul muncitorimii Wittich și prin rectorul universității din Pojun dr Pollner.

Aceștia doi au fost îndată deținuți, după ei au urmat apoi o curățire radicală: până acuma sunt deținuți vre-o 700 persoane, cari vor fi transportate la Praga și Brunn și acolo internați.

Circulația telefonică și telegrafică cu ținuturile ceho-slovice pentru Ungaria s'a sistat total. Aceste măsuri energice sunt necesitate contra atitudinii guvernului Károlyi, care încă tot nu vrea să înțeleagă că pe unul și același teritoriu nu pot fi două imperii. Dacă s'ar redeschide circulațiunea telefonică-telegrafică, guvernul Károlyi ar inunda cu nou toate autoritățile slovace cu ordinațiuni separate, cari ar produce zăpăceală în funcționarea lor și ar aduce funcționarii în pericolul, c'ar trebui să-și părăsească posturile; și s'ar repeți cazul oficianților dela poșta, cari din cauza grevei au fost dimiși. Intenția guvernului ceho-slovac, prin măsurile luate nu este deci alta, decât să apere interesele funcționarilor, venitele lor, poziția lor și mai presus de toate să apere publicul din Pojun.

Mai nou agenția telegrafică cehe vesteste că greva muncitorimii s'a sfârșit, muncitorii au reincepăt lucrul. Conducătorii muncitorimii au rugat comandamentul ceh, să elibereze pe greviștii interpuși. Cererea li s'a împlinit. Orice știre despre executări sau demonstrațiuni sângeroase sunt scorturi. În sânul muncitorimii maghiare se face propagandă intensivă din partea comunistilor maghiari, cari le împărtășesc multe foi volante, provocându-i să se opună Cehilor, Sârbilor, Românilor, atîtând contra acestora revoluțiunea și insistând pe lângă spirea muncitorimii la partidul comunist.

Celii cari alături de Români și de trupele franceze stau ca paznicii neînfricați ai omenirii contra bolșevismului anarhic, — își știu datoria în măsura cuvenită.

Correspondență din Sibiu.

Sibiu, 6 Februarie.

Niciodată n'a fost Sibiu mai plin de viață, ca în zilele acestea de mari frământări. Aspectul lui este cu desăvârșire acela al unei capitale, în care trenurile zilnic varsă sute și mij de figuri cunoscută din întreg cuprinsul țării.

Ce-i aduce pe toți acești oameni la Sibiu? Intervențiile pe la ministere, inerente oricărei acțiuni economice mai de seamă, — aspirațiile de slujbe și interesul profesional. Pe la ușile dlor miniștri vezi așteptând cu duimul Români, Sași și Unguri, vorbind fiecare în limba lui, fără nici o jenă, fără nici o restricție. Niciodată individualitatea popoarelor nu s'a bucurat de mai multă libertate, ca sub stăpânirea românească actuală. Și când vedem toate aceste lucruri, ne vine să râdem cu hohot de știrile alarmante, pe cari le dau gazetele ungurești despre pretinse brutalități române și cuprinsul Transilvaniei. — Câni latră, caravana trece.

Să trecem și noi să nu vorbim de ce nu vrednicește. Calomniile ungurești nu vrednicesc, cu adeurat, nici un răspuns. Și cred, că și pe Dta mai mult vă interesează știrile despre felul cum se manifestă viața românească, decât altele.

Aceasta își urmează cursul ei firesc de consolidare și de organizare pe toate terenele. Un semn al acestei consolidări sunt și congresele diferiților profesioniști. După congresul profesorilor, a urmat în zilele acestea congresul avocaților. Au venit la congres, pătrunși pe deplin de importanța lui, avocați din toate părțile liberate și încă nu pe deplin liberate. Discuțiile din sedințe au fost la un nivel demn de toată lauda. În cea dintâi sedință s'au ales comisii, cari au discutat prealabil și au formulat propunerile făcute în congres. După mici discuții și cu mici modificări, — aceste au fost primite toate. În urmă s'a ales un comitet de 25 membri, care să se intereseze de înlăptuirea hotărârilor congresului. — La congres au luat parte și miniștrii dr Aurel Vlad și dr A. Lazar, dela Justiție.

Printre congrese, se țin, destul de des, manifestații artistice și sociale. Sunt baluri, sunt concerte și sunt varieturi. Pe cele dintâi le organizează Români și Sași — aceste din urmă sunt importate de dincolo de Carpați și aranjate de oameni, cari nu cunosc simțul etic al Românilor dintre Carpați și Tisa. Publicul cu drept cuvânt le ocolește și se revoltă de producțiile acestea „artistice”, de cari nu se simte deloc nevoie aici. Cu atît mai frumos și înălțător a fost concertul dat de „Reuniunea de cântări” din Sibiu, sub conducerea dlui Ionel Crișan și cu prețiosul concurs al dlui Medrea și dr Cretu, al cărui cântec la vioară a plăcut mult publicului. Publicul a avut cu aceasta ocazie un prilej de rară plăcere artistică.

O notă specifică îi dă Sibiului în zilele acestea,

mai ales dimineața, sosirea trenurilor. Vezi venind dinspre gară grupuri-grupuri de flăcăi Români tînări și robuști, cari răspund cu drag și cu veselie „Ordinului de mobilizare” dat de Consiliul dirigent: Ei poartă în ochi conștiința datoriei, pentru care sunt chemați și nici unul nu vezi dus pe gânduri, jelind, că se duce, „cătănă”. Și nici nu are de ce, că de data asta flăcăii noștri nu se duc să-și jure neamțului sub steag negru de mătăsă. Ei se duc sub faldurile mândrului nostru tricolor, chemați de interesele noastre de viață și de țara, care e a noastră și numai a noastră! Cât de frumos e faptul acesta! Să fii pictor aș zugerăvi scena, când Românul transilvănean se duce sub arme înția oară, chemat fiind de neamul său român!

Simultan cu chemarea sub drapel a celor trei contingente transilvănene, născute în 1896, 97 și 98 și „foștilor „voluntari” ardeleni în armata română, — ziarele din București publică asigurarea dată de Marele Cartier General al armatei, că nici o palmă de pământ românesc nu va rămânea mai mult sub stăpânire străină și că convenția noastră încheiată cu aliații în 1916, se va respecta întocmai. Se publică chiar textul acestei convenții și aici vedem, că marginile teritoriilor românești în viitor vor fi următoarele:

„Linia hotar va începe dela Prut, dela un punct al frunțariei actuale (în 1916) dintre Rusia și România, aproape de Noua-Suliță și va urca râul până la granța Galiției la întâlnirea Prutului cu Ceremosul. De aici va urma frontiera dintre Galiția și Ungaria până la punctul steag, cota 1655. Mai departe va urma linia de despărțire dintre apele Tisei și Vizului, ca să ajungă la Tisa, la satul Trebuza, mai sus de locul unde se unește cu Vizó. Dela acest punct ea va coborî malul Tisei până la 4 km. mai jos de locul, unde se întâlnește cu Someșul, lăsând satul Vásáros-Nemény (?) României. Va continua apoi direcția Sud-Sud-est până la un punct la 6 km. la răsărit de orașul Debrețin. Dela punctul acesta va atinge Crișul la 3 km. mai jos de locul de întâlnire a celor doi afluenți ai săi (Crișul alb și Crișul iute), se va uni apoi cu Tisa, la înălțimea satului Algyó, la nord de Seghedin, trecând la apus de satele Orosháza și Békéssámsón, la 3 km. de care va face o mică îndoirtură. Dela Algyó, linia va coborî malul Tisei, până la vărsarea sa în Dunăre și însfârșit va urma malul Dunării până la frontiera actuală (1916) a României”.

Acest hotar al României noi, câștigat cu jertfă de sânge ne mai pomenită și în dreptul popoarelor de a dispune de soarta lor, se recunoaște legitim și de conferința de pace, care pune pe temelii noi lumea întreagă.

Ca mâncă, pe hotarul arătat, va străluci peste tot locul dealungul lui baloneta eroilor dela Mărășești și atunci nu ne va mai rămânea decât o singură grijă, aceea, de a ști păstra prin muncă și solidaritate ce am câștigat prin lupte glorioase.

Dr. S. B.

Foileton.

Instalație.

De Alphonse Daudet.

Cât de surprinși au fost iepurii de casă!... Deatîta vreme văzură poarta morii mereu înmăntată, pereții și pridvorul crescuți cu iarbă, astfel încât în gândul lor au făcut judecata că casa morarilor s'a stîns de pe fața pământului și în aceasta perfectă liniște și-au făcut un fel de cartier general, un fel de centru al operațiilor strategice... În noaptea când am sosit, erau cel puțin vre-o douăzeci, o spun, fără zăgăzanie, înșirați pe pridvor și se încălzeau la razele lunii... Aprind un chibrit și iată că le ălcăieș cheful și-o luară toți la fugă înspăimântați. Sper însă că vor reveni.

S'a mai mirat cineva grozav, văzându-mă aici: locuitorul de sus, o bufniță sinistă, cu capul de filosof și care-i stăpân în moara asta de mai bine de douăzeci de ani. Am găsit-o în odaia de sus unde sta nemișcată pe stîlpul ei mijlocul țâgurilor și-a tinociei căzute. M'a privit un moment cu ochii ei mari rotunzi; și-a oprit speriață de prezența mea, încep să bată în aripi îngrozită și să strige: Hu — hu!... Nu-i nimic, acest locuitor liniștit îmi place mai

mult decât ori care altul, și m'am grăbit să-i curăț locuința. I-am lăsat întreg domeniul de sus al moarei așa cum o are din vremuri trecute cu intrarea prin acoperiș. Eu mi-am rezervat cea de jos, o odăiță spoită în alb, scundă, boltită, ca un refector de mănăstire.

*

De-aici, cu ușa deschisă, prin care penetrează în dragă voie soarele îți scriu aceste șire.

O pădurită de brad, veselă și plină de lumină mi-se desfășura înaintea ochilor. În orizontul îndepărtat Alpii își întind vârfurile uriașe... Nici un sgomot... Abia din depărtare, din când în când s'aude câte-un fluier, o micră prin tufișuri sau un tropot de catâr pe drum... Întreg peisagiul acesta admirabil provansal nu trăiește decât scaldat în lumină.

S'apoi cum vrei să regret. Parisul vostru sgomotos și întunecat? Mă simt atît de bine în moara aceasta a mea! Îmi cade atît de bine acest colțisor pe care-l căutam de atîta vreme, un colțisor cald și plăcut, cale de-o mică de poște de ziare, birje și sgomot!... Câte lucruri adorabile în jurul meu! Abia au trecut opt zile de când sunt instalat aici și capul îmi fierbe de atîta impresii și amintiri... Ascultă, aseară d. e. am asistat la reîntoarcerea turmelor la o fermă nu departe d'aci, și-ți jur, că

n'aș da acest spectacol în schimbul tuturor premierelor ce le-ați avut la Paris săptămîna aceasta. Judecă însu-ți.

Trebue să ști că în Provanța e obiceiul, când s'apropie căldurile, toate turmele le trimiț sus în Alpi. Animale și oameni petrec în munți cinci sau șase luni, dorm sub cenul instalat în iarba care le-ajunge până în brâu. S'apoi la cea dintâi adiere de toamnă se reîntorc la fermă, revenind pe colinele și coastele parfumate de rosmarin... Așa dară, aseară s'au reîntors turmele. Des de dimineața poarta deschisă în larg îi aștepta. Șoproanele și grajdurile erau pline cu paie proaspete. La fiecare oră își ziceau: „Acuma au sosit la Eyguieres, acuma la Paradou”. S'apoi, deodată, către seară, un strigăt „Iată-i!” și se zăriră de departe turmele înaintînd încet într-o glorie de praf. Tot drumul parecă mișcă împreună cu ei. Berbecii bătrîni, cu coarnele în pământ, și înfățișarea sălbatecă sunt cei dintâi; îi urmează turma de oi; — catării poartă în spinare corfele cu mieluseii de o zi cari sunt legănați de mersul lor; s'apoi câni obosiți cu lîmba scoasă, și doi cio-bani uriași învelți în sumanele lor groase, cari le atîrnă până la călcăe ca niște falioane.

Toate acestea defilează în fața noastră cu veselie, se îngrămădesc pe poartă făcînd un sgomot ca de furtună. Să vezi câtă mișcare în toată casa. Din vîrfurile culcușului lor pămîni

Pentru învățătorii români.

Războiul s'a sfârșit, eșind învingător mai pe sus de toate principiul național.

A trebuit să fie acest războiu, principiul național a fost nesocotit și nerecunoscut de către unele dintre popoare. Au crezut adecă acele popoare să se înalte nu prin muncă cinstită, ci ca niște paraziți pe spatele altora. Au crezut să crească și să se întărească, săși îngrase corpul nu pe cale dreaptă, ci sfâșind părți din corpul altora. În acest scop și-au format imperiu, atacând pe neașteptate pe cei pașnici, cari credeau să trăiască muncind. Stăpânii lor pusă odată astfel, era natural ca întreg aparatul statului lor să și-l întocmească tot mai perfect în direcția, de a putea suge prin el tot săul, în vreme ce în afară, cu ochii lor vijeleni pândeau neadormit după pradă nouă.

Munca cinstită însă e calea vieții. Orice viață se manifestează prin mișcare. Cu cât viața e mai superioară, cu atât e mai complicată și mișcarea, prin care se manifestează aceea. Urmează deci, ca acțiunea omenească fiind cea mai complicată și variată mișcare, după un anumit sistem și cu un scop, să fie formula prin care se manifestează cea mai desăvârșită viață. Ajungem la această concluzie și dacă ne gândim, cum toate din lume sunt puse la dispoziția omului. Dar acesta, la rândul său, deși e pus stăpân peste toate, totuși numai prin muncă cinstită poate prospera. Individii singuratici, ca și popoare întregi, caste, seminții etc. — toți numai muncind pot înainta, numai prin această cale pot ajunge la o fericire trairică. Apare, ca și când munca cinstită ar fi canalul, prin care se scurge întreagă viața acestui univers, într'o anumită direcție, — în direcția scopului, pentru care la urma urmelor e zidit și acest univers. Își găsește explicația în acest principiu și premenirea vietelor pe acest pământ, vecinica regenerare a forțelor, apunând cele bătrâne, neaptele pentru muncă și răsărind și prosperând în locul lor altele tinere, viguroase.

Tot celce are viață deci, apucă calea muncii cinștite — astfel trăiește. Celce nu poate apuca această cale, vădit nu are viață în sine. Va cădea deci, mai curând sau mai târziu, ca un ce îmbătrânit.

Puterile centrale au fost citadelele artificiale, imperiul amume făurit, pentru a robi națiuni întregi, de a-le ținea în întunec, omorându-le sufletul, ca astfel trupul lor să le servească de hrană aceluia, cari se credeau în drept de a avea numai ei singuri loc în această lume. Principiul progresului însă a măturat în sfârșit din cale și aceste artificii. Iar autorii reuși la adevărata lor valoare, azi zac la pământ, buimăciți, căci munca cinștită ca să poată trăi, le este prea neîndemânată.

Cât ne privește pe noi — popor reintinerit prin desrobirea noastră, cari suntem la început, având de-acum a ne croi drumul pe care să

aurii și verzi cu creasta dantelată, au recunoscut pe cei sosiți și-i primesc cu aclamații de adevărate trompete. Clocele și puși adormiți se trezesc și strigă. Toată lumea-i în picioare: porumbeii, rațe, găște, curce. Galileile sunt ca nebune. Se pare că fiecare oare are ascunsă în lână, împreună cu sălbătăcia Alpilor, ceva și din aerul aspru de munte care învârtă și te face să pornești la joc.

În mijlocul acestei mișcări turmele își ocupă locul. Nu-ți poți închipui ceva mai șarmant decât aceasta instalație. Berbecii bătrâni par a se îmbălânci ocupându-și locul. Micii cei mici de tot, născuți în drum cari n'au văzut încă ferma, se uită mirați în jurul lor.

Mai emoționat e să vezi câinii acești admirabili câinii ciobănești ocupați în jurul turmelor și afară de ele nu văd altceva nimic în fermă. Cănele lăntuit degeaba-i cheamă în lătrat, apa proaspătă ce li-se imbie n'o bagă 'n seamă, nu văd, n'aud nimica până când toate turmele sunt așezate la locul lor și lacatul închis pe verșii curții. Abia atunci consimt să mânăncă și încep să povestească camarazilor de-acasă tot ceia ce-au făcut sus la munte, într'o țară întinsească unde sunt lupi și digitale uriașe purpurii pline de roșu...

mergem — servească-ne de învățătură prețioasă tragedia lor, care a confirmat încă odată veșnicul adevăr, văzut în atâtea rânduri la lumina istorică, pe care noi îl vom cuprinde în următoarele:

a) Există legile firii, cari în universul întreg, ca și în societatea omenească, regulează raporturile și dă curs evenimentelor, dirigă întreagă dezvoltarea, susținând astfel echilibrul universal.

b) Cursul firesc nu-l poate opri nimic, nici abate, nici întoarce; dămpotrivă, tot ce i-se pune pedecă, va fi măturat din cale.

c) Urmează deci, ca nimeni să nu-și zidească cetate de interese în calea aceluia curs, căci oricât de puternic ar căuta s'o întărească, nimic nu poate împiedeca ca mai curând sau mai târziu să nu fie șters.

d) Adevărata cale spre fericire e, când cineva știe să-și alcătuiască curuna intereselor sale în deplină congruență cu interesul comun, astfel ca muncind în vederea intereselor sale direct sau indirect să promoveze prin munca sa binele obștesc.

Aceasta este învățătura trasă în urma pățaniei aceluia, cari până eri se țineau a fi mai presus decât toți muritorii, iar azi zac răsturnați la pământ. Această învățătură au să o înțeleagă toți, dar în deosebi trebuie să țină seamă de ea chemații neamului românesc — urzitorii viitorului și ai fericirii acestui neam. Iar între acești chemați, loc de frunte ocupă și învățătorul român.

Ca învățătorii români, suntem constii de munca uriașă ce ne stă în față, în urma marilor prefaceri. Avem, nimic mai puțin, decât să punem temelii solidă a prosperării și fericirii acestui neam. Prin mâinile noastre trec mlădițele tinere ale întregului neam, având a-le da primele cunoștințe și învățături. Cea mai mare parte a acestor mlădițe rămâne numai cu cunoștința dată de noi. Zace deci în răspunderea noastră, ca acea cunoștință să o dăm astfel, ca fiiții cetățeni români să fie mai presus de toate cu o judecată largă, ca să poată munci la fericirea lor. Astfel de cetățeni vor forma baza de graniță a noului stat, ei vor fi garanția cea mai bună, că poporul român în acest stat, cunoscându-și pe deplin chemarea sa în concertul popoarelor, va fi fericit de soarta, de care n'au putut fi ferite puterile centrale.

P. F. Dirlea.

In chestiunea Banatului nostru.

A mai spune azi că noi Românii avem drepturi sfinte în Banat, este chiar a micșora valoarea acestui drept.

Nu discut nici dorința poporului băștinaș din Banat, care tremură de dorul împlinirii visului strămoșesc, dar manifestat atâtea de sgomotos în sutele și miile de întruniri ținute de atâtea ori.

Și nu voiesc să discut drepturile noastre asupra Banatului întreg, drepturi rezultate acum în urmă, prin tratatul de alianță încheiat în August 1916 și semnat de Franța, Anglia, Italia și Rusia. Nu discut de loc, mai ales acest drept, căci dacă pentru Germanii și aliații lor Bulgari, etc. un tratat, pe care ea își pusese semnătura, era „o sdreanță de hârtie”, și că „necesitatea nu cunoaște legi”, apoi desigur și suntem cu toții convinși de aceasta, că pentru marile puteri cari au luptat și sângerat atât de mult pentru dreptate și cinste, un tratat semnat de ele este un act sfânt și că însăși ele s'ar simți obligate a-l aduce la îndeplinire, la nevoie. A discuta, în special această chestiune, este a aduce o jicnire puterilor mari ale sfintei alianțe, cari se străduiesc, după sângele vărsat gărlă să introneze dreptatea pe pământ și mai ales să repare toate greșelile și nedreptățile făcute naționalităților în decursul secolelor trecute.

Vom aminti fraților Sârbi însă, că nu trebuie să uite că au alături de ei, în coasta lor, tot așa cum avem și noi, un dușman comun, care în

crează în umbră cu tot venimul de care în ea plin sufletul: că orice ceartă între noi și Sârbi ar fi numai în spre binele dușmanilor, și în special al acestora. Căci acei dușmani cari i-au trădat pe Sârbi de-atâtea ori în timp de cinci ani, și cari s'au aruncat asupra lor și în 1913, la Bregalnița, după ce au petrecut cu muzica și zi întreagă „frățește” împreună și cărți s'au aruncat apoi asupra lor, în spatele lor, și în 1915 le-a dat lovitura de grație prin înfigerea pușcalului hotesc pe la spate, acei dușmani, zic, și gândură azi și caută să invenineze sufletul Sârbilor și să-i înrăiască față de noi, promițându-le chiar ajutor eventual în contra noastră ca apoi ei să profite.

Fiiți cu băgare de seamă, fraților Sârbi. Uitați-vă bine în jurul vostru și la nord și la sud și mai ales la ost și vedeți cine vă sunt prieteni și cine vă sunt dușmani. Noi am suferit cu voi, de suferințele voastre; noi am plâns cu voi de durerile voastre; noi ne-am bucurat cu voi de victoriile voastre și v-am aplaudat din toată inima când ați reușit să zdrobiți dușmanul ce vă încălcăse țara voastră sfântă.

Și toate aceste dureri sau bucurii au fost sincere, din suflet, ca și pentru noi.

Noi, de când suntem pe aceste locuri, vecini cu voi, am trăit frățește unii cu alții și totdeauna am găsit unul la altul sprijin și ajutor când am fost în nevoie. Nu credem, că azi după ce am amestecat sângele nostru cu al vostru pentru o cauză dreaptă și comună în atâtea bătălii, azi după ce idealurile noastre sfinte s'au împlinit prin distrugerea stăpânitorilor nelegali, azi când vom putea fi și trebuie să fim elementele de ordin și de conducere în orientul acesta european, anihilând sau înecând pe mișei cari au căutat să ne distrugă și pe noi, și pe voi, tocmai azi să ne dăm într'un spectacol urât și nepatriotic și pentru noi și pentru voi de a ne lua la ceartă pentru o bucată de pământ care ne aparține nouă și unde împrejurările operațiilor militare v'au adus pe voi acum acolo.

Fraților Sârbi, scriitorii noștri toți v'au numit eroi pentru faptele voastre mărete; noi toți Românii v'am numit martiri pentru suferințele voastre fără pereche și cu toții așteptăm cu nerăbdare ziua de a veni alături de voi, de a lupta cu voi, pentru voi și pentru cauza comună.

În 1913 trădarea bulgărească dela Bregalnița ne-a găsit gata să ne întindem mâna frățește. Și am făcut-o cu inima curată și sufletul cinștit, ca pentru niște frați.

În 1916 trădarea bulgărească ne-a găsit iarăș gata deși era chestiune de viață și de moarte. Am luptat și unii și alții și am fost mândri, noi Românii, când ni-s'a zis mai pe urmă „eroi ca Sârbi și Belgienii”.

Și vom fi gata, fraților Sârbi, oricând nevoia va cere. Vom fi gata să vă întindem mâna tot așa frățește ca și altă dată, și tot așa cum suntem siguri că veți face-o și voi pentru nevoile noastre.

Dar Banatul este al nostru! Da! Banatul este al nostru tot așa cum și luminile ochilor cu cari ne uităm și vedem sunt ale noastre și tot așa cum și sufletul din noi este al nostru.

Noi, însă, o! fraților Sârbi nu vom face o „Bregalniță”. Nu!

Noi nu vom trăda pe foștii noștri aliați! Trădarea nu oste în firea noastră. Vom merge însă fătiș, drept înainte, spre punctul ce-l credem că ni-se cuvine și recunoscut de lumea întreagă că este al nostru. Vom merge drept înainte și vă vom spune cinștit, în față, ca la niște frați, dar răspicat și cu hotărâre:

„Acesta este dreptul nostru și voiam să ni-l luăm!”

Fraților, pace, pe sfânta dreptate. Banatul este al nostru.

(Dacia)

C. G.

Răspunsul lui Dr. Kramarz către C. N. R. din Blaj. Cetim în „Unirea” acest răspuns la o telegramă a C. N. R. din Blaj. Adânc mișcat de încercările dv. Vă adresez dv. și bravei națiuni române cele mai cordiale sentimente de simpatie.

Masaryk întrebat de un corespondent român, asupra viitoarelor legături dintre România și statul cehoslovac, a declarat următoarele: „Doresc din toată inima o apropiere cât mai strânsă. Însemnătatea chestiei economice îndeamnă la o apropiere deși nu vom putea avea o graniță comună. Dv. sunteți un stat agricol, noi un stat industrial. Pe urmă avem de laș trecut de suferințe și vom avea aceiași dușmani în viitor, pe germani și unguri, cari cu greu vor putea să uite pierderile de teritorii suferite prin liberarea noastră.”

Arestarea dui Ion Slavici. Parchetul Curții Marțiale a ordonat încă de alaltăieri arestarea scriitorului Ion Slavici, (care a scos „Ziua” și a scris la „Gazeta Bucureștilor”).

Spania susținută de antanta. D. Romanones a expus consiliului de miniștri situațiunea externă, accentuând că Spania va fi sprijinită de antanta. A făcut un lung expozu în chestiunea Marocului, spunând că zona de influență spaniolă este împărțită în două sub ordinele comandantilor din Ceuta și Melilla. Postul de general șef al trupelor africane a fost suprimat.

Vaporul „Împăratul Traian” Se comunică prin ministerul de externe, că vaporul „Împăratul Traian” despre care se zvonise că s'a înecat, a plecat din Marsilia spre țară cu alimente și pasageri.

Austria introduce sistemul de miliție. Adunarea națională din Austria germană a ținut ieri ședință, în care între altele s'a discutat proiectului legii militare. Conform proiectului acestuia sunt obligați la serviciul militar toți cetățenii de vârstă de 19—42 ani. Armata regulată poate avea cel mult 24 mii de oameni. Serviciul militar ține patru luni, recruții vor fi chemați în turnusuri tot la patru luni. În cursul discuției s'a accentuat, că sistemul de miliție s'a dovedit ca cel mai bun în cursul războiului. Adunarea națională a primit proiectul de legi militare, care va avea numai caracter provizor.

Slavii eschiși dela universitatea din Viena. Studenții politehnicului au aranjat o mare demonstrație din cauza vărsărilor de sânge din Marburg. Au trimis deputație la rectorul politehnicului care a declarat, că lescolude dela politehnic pe toți studenții slavii. Demonstrația de felul acesta a avut loc și în sala festivă a universității. S'a prezintat rectorul Becke, care a declarat publicului că pe Jugoslavii îi eschide în universitatea vieneză. Dispoziția aceasta intră în vigoare în 15 Februarie.

Comisiile tehnice românești la conferința de pace dela Paris, au fost completate prin următoarele persoane:

Pentru vechiul regat: D. General Coandă; l. Căpitan Matak ofițer de ordonanță; d. inspector g-ral Popescu, dela ministerul lucrărilor publice (navigația fluvială); d. N. Ștefănescu, directorul g-ral Banca Românească; d. Dr. Creangă, subdirector la Creditul rural; d. Măcoianu, director la Banca Națională; d. D. Gheorghiu director general al vânilor; dnii Nimie Antonescu și Antonia de Const., consilieri la Curtea de Apel; d. inginer Caracostea directorul serviciului comercial la C. F. R.; l. Leopold Carmaziu, controlor la C. F. R.; d. inginer Ioan Tănăsescu dela ministerul de industrie; d. I. C. Pilidi, subdirector la Banca Românească; d. inginer Marinescu, dela direcția P. T. T.

Pentru Transilvania: D. ministrul Alexandru Vaida-Voevod; d. Caius Brediceanu, secretar general; d. Șerban Misail, consilier agricol; d. Ion Pillat, secretar al delegațiunei române din Transilvania, Bănat și Ungaria, d.

N. Constantinides, avocat; d. Ioni Mocsonyi, secretar al delegațiunei române din Transilvania, Bănat și Ungaria; d. Axentie S. Const., inspector agricol.

Pentru Bucovina: D. Nicu Flondor și încă un delegat a cărui persoană n'a fost încă designată.

Pentru Basarabia: Nu s'a fixat încă numirea delegatului.

Cinci miliarde. Cu această sumă uriașă, ce o va câștiga guvernul revoluționar maghiar printr'un nou împrumut național, vrea să pună capăt vieții chinute a celor, ce n'au de lucru, ce nu au pâine, — cari trăiesc azi doar din mila statului, din datorii și furturi. Statul maghiar va reînchepe munca întinsă de restaurare a țării, unde vor afla aplicare toți muncitorii, — asigurându-li-se pâinea de toate zilele. Insuflețirea inițiatorilor acestui plan nu se spărie de nici o greutate ce le-ar putea sta în cale. Dacă împrumutul național benevol nu se va aduna, atunci vor face un arunc proporționat obligator.

Tunel pe sub mare. Se știe cât de mult s'a scris despre un tunel pe sub canalul Mânecei, care să lege Anglia cu Franța. Tunelul a rămas numai proiect și poate va trece multă vreme, până ce se va ajunge ca din Europa în Anglia să se poată călători cu trenul. Acum vre-o zece ani inginerul danez Henric Ort, care acum atinge etatea de 80 ani, a lucrat împreună cu căpitanul-inginer svedez Quistgart, un plan pentru un tunel pe sub strâmtoarea de mare Oresund ce desparte Dania de Svedia. Cheltuielile pentru săparea acestui canal au fost calculate de cei doi ingineri cam la 90 milioane coroane și în 1912 le-a și reușit ca cele două țări să le accepteze planul. În 1914 s'a și angajat câteva bănci franceze să le anticipeze suma necesară. Îsbucnirea războiului a zădărnicit însă întreg planul. După știrile ce sosesc din Scandinavia cei doi ingineri au revenit la planul lor și s'au adresat în acest scop ministrului de comunicație danez. Baniți necesari se speră că se vor putea acum câștiga în Scandinavia. Săparea tunelului ar reclama câțiva ani de lucru fără întrerupere. După planul celor doi ingineri ar trebui săpate două tuneluri. Unul va porni de pe insula Amager, ce se află în fața orașului Copenhagen și va atinge o afunzime de 26 metri sub mare și se termina pe malul svedian. Amplasamentul strâmtoării de mare va începe al doilea tunel, care va avea o afunzime de 39 kilometri sub mare și se va termina pe malul svedian. Ambele tunele vor fi de o lungime cam de 14 și jumătate kilometri. Prin acest tunel va câștiga și Germania o comunicație mai scurtă cu Suedia și Norvegia.

Despăgubirea Belgiei. Allgemeine Handelsblad are informația, că Belgia a primit dela aliați ca avans în centrul de despăgubire suma de zece miliarde.

Ce bine au adus bolșevii în Rusia? Ziarul englez Times scrie despre starea îngrozitoare în care a fost adusă Rusia sub stăpânirea bolșevistă. Alimentarea țării în urma chinării bolșeviste e imposibilă. Trupele roșii ale săpării bolșeviste iau cu forța tot dela țărani, încât aceștia în ținuturile unde trăiesc în masse mai încheiate să-și organizeze armate în toată regula ca să-și poată apăra viitorul împotriva bolșeviișilor jefuitori. Trenuri de persoane nu mai comunică, ci singur numai trenuri militare.

Stările sunt mai cu seamă în Moscova foarte desperate. În acest oraș toate prăvăliile s'au închis, afară de cele ale sovietilor din cari însă pot cumpăra numai bolșeviișii. Lemne, cărbuni sau alt combustibil să nu poată căpăta. E enorm de mare numărul celor cari mor zilnic de foame.

Prețul mărfurilor și articolelor alimentare s'a urcat la cifre fabuloase. Un font de pâine costă în Moscova 100 ruble. Imbrăcăminte nu se poate căpăta.

La o așa fericire au adus țara rusească bolșeviișii cusovietele lor.

Conferința de pace dela Paris eternizată.

Din Haga vine știrea, că marele eveniment istoric dela Paris, conferința de pace întrunită în Versailles va fi eternizată pentru generațiile viitoare și după cum scrie presa engleză au fost însărcinați în acest scop doi pictori englezi August E. John și sir William Orpen.

Mackensen își va publica amintirile sale din război. Un ziarist din Budapesta a aflat că generalul neamț Mackensen, internat de Francezi, și-a scris amintirile din război și le-ar fi și terminat. Nu le va publica însă decât când se va întoarce în Germania. Oare vandalismele ce le-a săvârșit în Muntenia și Ardeal le-a scris în amintirile sale?

Cum a văzut mama țarului Alexandru pe Napoleon I. Violinistul francez Boucher se zice că în înfățișarea și gesturile sale sămăna la perfecțiune cu Napoleon I. Cu prilejul câtorva concerte ce le-a dat artistul francez în Petrograd în prezența curții și a celei mai distinse societăți a capitalei rusești, l'a văzut țarul Alexandru și frapat de asemănarea aceasta, l'a rugat să vină în palatul lui în ziua următoare. Boucher prezentându-se la ora fixată țarul îl conduse într'o chilie unde pe scaune erau așezate uniforma de colonel al vânătorilor francezi și crucea de oficer al legiunei de onoare și-l rugă să îmbrace uniforma. „Uniforma aceasta și crucea — zise țarul — au fost ale lui Napoleon I. și le-a lăsat în Moscova, când a părăsit acest oraș. Mama mea a regretat foarte mult că nu l'a putut vedea pe împăratul Napoleon și Te rog pe D.Ta ca să ai bunăvoința să-mi ajuți să-și împlinesc aceasta dorință prin ce mă deobligă foarte mult. Artistul francez împlini cererea țarului și îmbrăcând uniforma împăratului Napoleon cu crucea legiunei de onoare pe piept s'a prezentat țarului-mame, care astfel își văzu dorința împlinită de a vedea pe marele împărat al Francezilor.

Bal filantropic. În ziua de Trei-Sfinți la 12 Blaj se va aranja bal filantropic. Venițiul curat este destinat pentru „Fondul studenților bolnavi”. Inceputul la 8 ore seara Prețul de intrare: de persoană 5 cor., de familie 10 cor. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Redactor responsabil: Dr. Sever Micla.

Editor responsabil: Aurel Rusa.

RACHIU, VIN

nou și vechiu de Mădert

Se află de vânzare la familia Popescu (Magyarad).

Nr. Po 64—4

Intreprindere Română

Prima societate română
de import și export
S. ITU & COMP.
SIBIU

Se ocupă exclusiv cu importul și exportul internațional al materiilor brute semifabricate și fabricate. Lezături comerciale internaționale. :: :: Corespondență în limbile română, franceză, italiană, germană, și maghiară. :: :: :: 141

CEL MAI MODERN INSTITUT
 TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
 UNGARIA ȘI TRANSILVANIA.

„CONCORDIA”

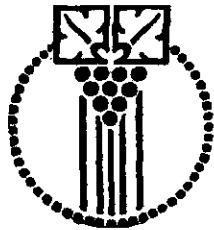
TELEFON
 Nr. 750.

SOCIETATE PE ACȚIUNI.

TELEFON
 Nr. 750.

ARAD

STRADA ZRINYI, NUMARUL 11a.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Executare
 promptă.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișeie, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru bănci și societăți, precum și tipărituri advocaționale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucruri de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine.

Prețuri
 moderate.